

— प्रति *caus. entsprechend färben, — röthen: सूर्योष्णप्रतिरञ्जित* MBh. 1,1412. ततो ऽस्तमगमत्सूर्यः संध्याया प्रतिरञ्जितः R. 6,14,24.

— वि 1) *sich entfärben, seine ursprüngliche Farbe verlieren: चकोर-स्य विरञ्ज्यते नयने विषदर्शनात्* (vgl. Suçr. 2,246,2) Kām. Nitis. 7,12. केशा अपि विरञ्ज्यते निःस्नेहाः Spr. 2983. act. VARĀH. BRH. S. 78,19. विरक्तसंध्या-कपिषा RAGH. 13,64. — 2) *gleichgiltig werden, das Interesse für Personen und Sachen aufgeben, erkalten: विरञ्ज्यते* MBh. 3,13891. Bhāg. P. 3,13, 49,30,4. 7,6,13. 11,34. विरञ्ज्य Spr. 1060, v. l. Schol. zu Bhāg. P. 1,4, 12. विरञ्ज्यते मित्राणि SHADY. Br. 5,6. सेवकाः Spr. 2983. तदा चिरानुर-क्तो ऽपि विरञ्ज्यते ज्ञानः 4803. तस्माद्स्माद्विरञ्ज्यते ÇAMK. zu BRH. ÂR. UP. S. 323. ततः कृष्णा विरञ्ज्यताम् MBh. 1,7411. विरञ्ज्यन्ति न मित्रेभ्यः 12, 6285. संसारे विरञ्ज्य KULL. zu M. 4,149. KAP. 3,66. स्त्रियो वा केषु रञ्ज्यते विरञ्ज्यते च ताः पुनः MBh. 13,2234. 2608. तस्यां स राजा विरञ्ज्यते KATHĀS. 32,32. 37,144. 38,40. 39,202. श्रीर्न हृष्यति लङ्कायां विरञ्ज्यन्ति समृद्धयः BHATT. 18,22. विरक्त a) *gleichgiltig geworden d. i. kein Interesse mehr für Personen oder Sachen habend, erkalte, abhold* MBh. 12,10374. KAP. 2,2. 4,23. KATHĀS. 28,18. Bhāg. P. 1,13,24. 3,16,7. 32,30. 7,14,5. 9,6, 53. रक्तादृत्तिं समीकितं विरक्तस्य विवर्जयेत् Kām. Nitis. 5,46. 8,74. रक्ते विरक्ते मध्यस्थे स्वामिनि Spr. 4224. सेवामृतलता रक्ता विरक्ता विषव-हारी (sc. स्त्री) 1549. 1634. 2134. °प्रकृति 3138. 4029. KATHĀS. 33,185. 37,213. PANĀT. 60,5. HIT. 27,17. Verz. d. Oxf. H. 216,a,5. °भाव Spr. 3415. PANĀT. 33,16. °हृद्य KATHĀS. 5,105. 36,126. ऋ° ergeben, ge-neigt Spr. 5332. एतस्माद्विरक्तः ÇAMK. zu BRH. ÂR. UP. S. 13. मयि सा विरक्ता Spr. 2461. परदारिषु 5018. HIT. 53,19. KATHĀS. 3,45. भोगसंपदि 17,92. जीवितं प्रति 6,78. दानदान° Spr. 2045. कथा° HIT. 27,16. — b) *gleichgiltig geworden d. i. kein Interesse mehr erregend, für den man erkalte ist: विरक्ता* TRIK. 2,6,4. RĀGA-TAR. 2,155. — Vgl. विरक्ति, वि-राम. — *caus. 1) färben so v. a. fleckig machen: तदार्तवं प्रशंसति यदा-सो न विरञ्जयेत्* Suçr. 1,313,10. — 2) *machen, dass Jmd gleichgiltig wird, — erkalte: युवत्यः क्षणमात्राद्विरञ्जिताः* so v. a. alsbald erkaltend Spr. 3642.

— सम् 1) *sich färben, sich röthen: चिताधूमेन नीलेन संरञ्ज्यते च पाद-पाः* MBh. 12,5777. पुरा संरञ्ज्यते संध्या 1,6028. 6443. संरक्त geröthet: कोपसंरक्तनयन 1701. 5,273. 7066. R. 1,59,15. fg. 2,33,2. R. GORR. 1, 4,99. 3,22,20. 35,18. 51,24. 55,12. 56,39. 4,9,1. 5,2,21. 85,1. 7,8,2. Verz. d. Oxf. H. 256,b,40. — 2) *संरक्त-entzückend, reizend; vom Ge- sange* R. GORR. 1,3,61. संरक्ततरमत्यर्थं मधुरं तावगायताम् R. SCHL. 1,4, 17. hinreissend (im Gesange): संरक्ताभिस्त्रिपुरविजयो गीयते किंनरीभिः MBh. 57; vgl. रक्त, रक्तकण्ठ. — *caus. 1) färben, röthen: धातुसंरञ्जि-तशिल* HARIV. 11860. — 2) *erfreuen, beglücken: संरञ्जयन्प्रजाः* Bhāg. P. 4,22,55.

— अनुसम् भर्तारमनुसंरक्ता ergeben, zugethan R. 1,17,16 (17,5 GORR.). — अभिसम्, partic. praet. pass. hängend an, ergeben: कामभोगाभिसं-रक्ता मेधुनायोपचक्रमे R. 7,26,41.

रञ्जं gaṇa पचादि P. 3,1,134. m. 1) = रञ्जम् a) *Staub* MED. §. 13. AĀJAK. bei UĀGVAL. zu UNĀDIS. 4,216. ÇABDAR. im ÇKDR. Hierher wird gezogen अर्थ्याः पादरञ्जोपमाः Spr. 217, wo aber रञ्जोपम eine auch sonst vorkommende Contraction von रञ्जउपम ist. — b) *Blüthenstaub* MED.

VI. Theil.

AĀJAK. und ÇABDAR. कुङ्कुमरञ्ज्यासाय PRASAṅGĀBH. 15, a. dagegen ist in पद्मपुष्परञ्जोन्मिष R. 3,79,29 eine unregelmässige Contraction anzunehmen. — c) *Menstrualblut* MED. AĀJAK. ÇABDAR. auch n. nach ÇABDAR. — d) *Leidenschaft* MED. AĀJAK. ÇABDAR. — 2) N. pr. a) eines Wesens im Gefolge Skanda's MBh. 9,2575. — b) eines Fürsten, eines Sohnes des Virāṅga, VP. 163. — Vgl. अग्नि°, नी°, भृङ्ग°, वि°, स°.

रञ्जउदास adj. (f. स्त्री) = मलोदासम् KAUC. 33.

रञ्जःपुत्र m. *ein Sohn der Leidenschaft, der Lust* so v. a. *ein sonst ganz unbekannter Mann* Verz. d. Oxf. H. 154,a,36. 45. Wohl mit beabsichtigtem Anklang an रञ्जपुत्र; vgl. रञ्जस्तोक.

रञ्जक (von रञ्ज्) m. 1) *Wäscher* (der sich auch mit dem Färben der Kleider beschäftigt) P. 3,1,145, VĀRTI. 6,4,24, VĀRTI. 5. VOP. 26,38. UĀGVAL. zu UNĀDIS. 2,32. AK. 2,10,10. TRIK. 2,10,4. H. 914. an. 3,86. HALĀJ. 2,438. रञ्जकं रङ्गकारकम् HARIV. 4470. fg. Bhāg. P. 10,41,32. PANĀT. 62,24. यो न जानाति निर्कर्तुं वस्त्राणां रञ्जको मलम् । रक्तानां वा शोधयितुं यथा नास्ति तथैव सः ॥ MBh. 12,3404. रञ्जकेन यथा शुक्लं वस्त्रं भवति वारिणा MATSJA-P. 179,31 (nach AUFRECHT). JĀGĀN. 1,164 (neben चैलधाव). R. 2,83,15 (90,15 GORR.). VARĀH. BRH. S. 10,5. 13,22. 87,17.

41. नग्नपणके देशे रञ्जकः किं करिष्यति Spr. 666. को दाता रञ्जको ददा-ति वसनं प्रातर्गृहीत्वा निशि 5015. SĪH. D. 35,11. VOP. 5,32. रञ्जकस्य गर्दभः KATHĀS. 63,132. fg. PANĀT. 214,25. HIT. 50,1. 17. 81,12. fg. Verz. d. Oxf. H. 13,b,29. 281,b,28. 282,b,48. रञ्जकतनुवायम् P. 2,4,10, Sch. eine verachtete Klasse von Menschen COLEBR. Misc. Ess. II,184. fg. तीवर्षी धीवरात्पुत्रो बभूव रञ्जकः स्मृतः Verz. d. Oxf. H. 22,a,12. रञ्जकी Wäscherin (nach PAT. zu P. 3,1,145 die Frau eines Wäschers) P. 3,1,145, VĀRTI. VOP. 26,38. SĪH. D. 61,3. रञ्जको तीवराञ्चैव कपालीति बभूव ह Verz. d. Oxf. H. 22,a,12. Bez. eines Frauenzimmers am 5ten Tage der Menses VER. in LA. (III) 8,11. unter den 8 A k u l a bei den Çākt a Verz. d. Oxf. H. 91,b,36. रञ्जिका Wäscherin PAT. zu P. 3,1,145. VARĀH. BRH. S. 78,9. — 2) *Papagei* (शुक) H. an. st. dessen clothes (d. i. शुक) WIL-SON nach derselben Aut. und ÇKDR. nach VIÇVA. — 3) angeblich N. pr. eines Fürsten VP. 466, N. 5 und darnach LIA. I, Anh. xxxiii; fehlerhaft für रञ्जक.

रञ्जते (von रञ्ज् = 5. अर्ज्ज wie अर्जुन und रजस्) UNĀDIS. 3,111. 1) adj. *weisslich, silberfarbig* (AK. 3,4,14,82. H. an. 3,287. MED. t. 143); *sil-bern: ऋश्मन्तणायने रञ्जतं कर्यापो । रथं युक्तमसनाम सुषार्मणि* RV. 8, 25,22. (पुरम्) रञ्जतामत्तरिदमकुर्वत AIR. Br. 1,23. VS. 23,37. रञ्जतं किं-ण्यम् *weissliches Gold* d. h. *Silber* TS. 1,5,4,2. ÇAT. Br. 12,4,2,7. 13, 4,2,10. 14,1,2,14. KĀṬH. 10,4. सुवर्णरञ्जतो रुक्मो ÇAT. Br. 12,8,2,11. TBR. 1,5,10,1. 7. 8,1. पात्र 2,2,1,7. 3,9,1,5. निष्का PANĀV. Br. 17, 1,14. ÂÇV. Çr. 2,3,15. KHĀND. UP. 3,19,1. — 2) m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2,4,31. zu belegen nur das n. a) *Silber* AK. 2,9,97. H. 1043. H. an. MED. HALĀJ. 2,17. 5,5. AV. 5,28,1. 13,4,51. AIR. Br. 7,12. KĀṬH. Çr. 10,2,37. 26,2,20. KAUC. 16. KHĀND. UP. 4,17,7. SHADY. Br. 6,6. M. 8,321. 11,57. 167. R. 1,53,11. सुवर्णरञ्जतेः 2,32,14. 94,5. Suçr. 1,5,2. VARĀH. BRH. S. 64,1. Kir. 5,41. NAISH. 22,52. Verz. d. Oxf. H. 282,a,28. — b) *Gold* H. 1043. AK. 3,4,14,82 soll Kshirasāmin nach AUFRECHT हेमि st. हरे lesen. — c) *Perlschmuck* AK. 3,4,14,82.